

Приложения към финансовия отчет

1. Резюме на дейността

Дружеството е с публично акционерно дружество, регистрирано по търговския закон с решение № 94 на Шуменски Окръжен Съд от 3 април 1996г. и е със седалище на управление в гр.Шумен, бул Мадара 38.

Предмет на дейност на Дружеството е изработка на корабни котли, топлообменници, хидрофори, машиностроителна продукция и др.

2. Счетоводна политика

По-долу е описана счетоводната политика, приложена при изготвянето на финансовия отчет. Политиката е била последователно прилагана за всички представени години, освен ако изрично не е упоменато друго.

2.1 База за изготвяне на финансовия отчет

Настоящият финансов отчет е изготвен в съответствие с изискванията на Международните стандарти за финансови отчети (МСФО) приети от Европейският съюз (МСФО, приети от ЕС), тълкуванията на МСФО приложими за дружества отчитащи се по МСФО.. Настоящият финансов отчет е изготвен при спазване принципа на историческата цена, освен в случаите на извършена преоценка на земи и сгради, финансови активи на разположение за продажба и финансови активи и пасиви (вкл. Деривативни инструменти), отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Изготвянето на финансовите отчети в съответствие с МСФО изисква употребата на счетоводни приблизителни оценки. Когато е прилагало счетоводната политика на предприятието, ръководството се е основавало на собствената си преценка. Елементите на финансовите отчети, чието представяне включва по-висока степен на преценка или субективност, както и тези елементи, за които предположенията и оценките имат значително влияние върху финансовите отчети като цяло, са отделно оповестени в Приложение 4.

2.1.1 Принцип на действащото предприятие

Ръководството има основателни очаквания, че Дружеството разполага с адекватни ресурси за да продължи да оперира в обозримо бъдеще. По тази причина Дружеството продължава да приема принципа на действащото предприятие при изготвянето на своя финансов отчет.

/а/ Нови и изменени стандарти, приети от Дружеството.

Първоначално прилагане на нови изменения към съществуващи стандарти и разяснения, влезли в сила през текущия отчетен период

Дружеството прилага за първи път следните стандарти и изменения за своя годишен отчетен период, започващ на 1 януари 2018:

- МСФО 9 Финансови инструменти
- МСФО 15 Приходи от договори с клиенти
- Класификация и оценяване на транзакциите с плащане на базата на акции – Изменения на МСФО 2

- Годишен цикъл за подобрения за периода 2014-2016 г.
- Прехвърляне на инвестиционна имоти – Изменения на МСС 40
- Тълкуване 22 Сделки в чуждестранна валута и предварителни съображения

Дружеството също така избира да приеме по-рано следните изменения: 6

- Годишни подобрения на стандартите МСФО 2015-2017.

Дружеството е избрало да не преизчислява сравнителни данни при приемането към МСФО 9 и следователно и двете изменения (ако има такива) са били обработени към датата на първоначалното прилагане (01.01.2018 г.) и са представени в отчета за промените в собствения капитал към 31.12.2018. Повечето от останалите изменения (МСФО 15) нямаха никакво въздействие върху сумите, признати в предходни периоди, и не се очаква да повлияят съществено на текущите или бъдещите периоди.

/ Нови стандарти и изменения – приложими 1 януари 2018 /

• МСФО 9 Финансови инструменти

МСФО 9 заменя множествените модели за класификация и оценяване в МСС 39 Финансови инструменти: Признаване и оценяване с един единствен модел, който първоначално е имал само две класификационни категории: амортизирана стойност и справедлива стойност.

Класификацията на дълговите активи ще се ръководи от бизнес модела на предприятието за управление на финансовите активи и характеристиките на договорните парични потоци на финансовите активи. Дълговите инструменти се оценяват по амортизирана стойност, ако: а) целта на бизнес модела е да държи финансовия актив за събиране на договорните парични потоци и б) договорните парични потоци по инструмента представляват единствено плащания на главницата и лихвата.

Всички останали дългови и капиталови инструменти, включително инвестиции в сложни дългови инструменти и капиталови инвестиции, трябва да бъдат признати по справедлива стойност.

Всички движения на справедливата стойност на финансовите активи се отчитат в отчета за доходите, с изключение на капиталови инвестиции, които не се държат за търгуване и които могат да бъдат записани в печалба или загуба, или в резервите (без последващо преобразуване в печалбата или загубата).

За финансовите пасиви, които се оценяват по дружества с опция за справедлива стойност, ще трябва да се признае частта от справедливата стойност, която се дължи на промени в собствения им кредитен риск в друг всеобхватен доход, а не в печалбата или загубата.

Дата на влизане в сила 1 януари 2018 г.

• Прилагане на МСФО 9 Финансови инструменти с МСФО 4 Застрахователни договори – Изменения на МСФО 4

През септември 2016 г. СМСС публикува изменения в МСФО 4, които разглеждат опасенията на застрахователните компании относно различните дати на влизане в сила на МСФО 9 Финансови инструменти и стандартите за предстоящи нови застрахователни договори. Изменението предвижда две различни решения за застрахователните дружества: временно освобождаване от МСФО 9 за дружества, които отговарят на специфични изисквания (прилагани на ниво отчитащо се предприятие), и “припокриващ подход”. И двата подхода са незадължителни.

МСФО 4 (включително измененията) ще бъде заменен от предстоящия стандарт за нови застрахователни договори. Съответно, както временното освобождаване, така и “припокриващият подход” се очаква да престанат да бъдат приложими, когато новите застрахователни стандарти станат ефективни.

Дата на влизане в сила от 1 януари 2018 г. Или когато предприятието прилага за първи път МСФО 9.

• **МСФО 15 Приходи от договори с клиенти**

СМСС публикува нов стандарт за признаване на приходите. Това ще замени МСС 18, който обхваща договорите за стоки и услуги и МСС 11, който обхваща договорите за строителство.

Новият стандарт се основава на принципа, че приходите се признават, когато контролът върху стока или услугата се прехвърля на клиент – така че понятието за контрол заменя съществуващото понятие за рискове и изгоди.

Преди да се признаят приходите, трябва да се приложи нов процес в пет стъпки:

- идентифициране на договори с клиенти
- идентифициране на отделните задължения за изпълнение
- да определи цената на сделката по договора
- разпределя цената на сделката на всяко от отделните задължения за изпълнение, и
- признаване приходите, за всяко задължение за изпълнение е изпълнено.

Ключови промени в настоящата практика са:

- Всички групи стоки или услуги, които са отделни, трябва да бъдат признавани отделно, а всички отстъпки или отстъпки по договорната цена обикновено трябва да бъдат разпределени на отделните елементи.
- Приходите могат да бъдат признати по-рано от предишните стандарти, ако възнаграждението е различно поради причини (като например стимули, отстъпки, бонуси, авторски и лицензионни възнаграждения и т.н.) – минималните суми трябва да бъдат признати, ако не са изложени на значителен риск от връщане
- Точката, на която приходите могат да бъдат признати, може да се промени: някои приходи, които понастоящем се признават в даден момент в края на даден договор, може да се признаят през срока на договора и обратно.
- Съществуват нови специфични правила за лицензи, гаранции, такси за авансово плащане, които не се възстановяват и др.
- Както при всеки нов стандарт, има и повишено оповестяване.

Тези счетоводни промени могат да имат отражение върху бизнес практиките на предприятието по отношение на системите, процесите и контрола, компенсаторни и бонусни планове, договори, данъчно планиране и комуникации на инвеститорите.

Предприятията ще имат възможност да избират изцяло ретроспективно приложение или бъдещо приложение с допълнителни оповестявания.

Дата на влизане в сила 1 януари 2018 г.

• **Класификация и оценяване на транзакциите с плащане на базата на акции – Изменения на МСФО 2**

Измененията, направени в МСФО 2 през юни 2016 г., изясняват базата на оценяване за плащания на базата на акции, изплащани в брой, и отчитането на измененията, които променят възнаграждението от разплатени в парични средства до уредени с акции. Те въвеждат и изключение от принципите за класифициране в МСФО 2. Когато работодателят е задължен да задържи сума за данъчното задължение на служителя свързани с плащане на базата на акции и да платят тази сума на данъчната администрация, цялата възнаграждение ще бъде третирана така, сякаш е била уредена чрез акции, при условие, че би била изплатена чрез капиталови инструменти без характеристиката за нетен сетълмент.

Субекти със следните договорености вероятно ще бъдат засегнати от тези промени:

- възнаграждения, уреждани с акции, които включват елементи на нетно сетълмент, свързани с данъчни задължения;

КММ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2018

- плащания на базата на акции, уредени в парични средства, които включват условия за изпълнение, и
- договорености, уредени в парични средства, които са променени до плащания въз основа на акции, уредени с акции.

Дата на влизане в сила 1 януари 2018 г.

• **Годишни подобрения за периода 2014-2016 г.**

Следните подобрения бяха завършени през декември 2016 г.:

- МСФО 1 – заличава се краткосрочните изключения, обхващащи преходните разпоредби на МСФО 7, МСС 19 и МСФО 10, които вече не са приложими.
- МСС 28 – пояснява, че изборът на дружества за рисков капитал, взаимни фондове, дялови тръстове и подобни предприятия за оценяване на инвестиции в асоциирани или съвместни предприятия по справедлива стойност в печалбата или загубата следва да се извършва отделно за всяко асоциирано или съвместно предприятие при първоначалното признаване.

Дата на влизане в сила 1 януари 2018 г.

• **Прехвърляне на инвестиционни имоти – изменения на МСС 40**

Измененията поясняват, че прехвърляния към или от инвестиционни имоти могат да се извършват само ако е налице промяна в използването, подкрепена от доказателства. Промяна в ползването настъпва, когато имотът отговаря или преставя да отговаря на определението за инвестиционен имот. Промяната в намерението не е достатъчна, за да подкрепи прехвърлянето.

Списъкът с доказателства за промяна на употребата в стандарта беше прекатегоризиран като неизчерпателен списък с примери, които да помогнат за илюстрирането на принципа.

Съветът предостави две възможности за преход:

- проспективно, с всяко отражение от прекласификацията, признато като корекция за откриване на неразпределена печалба към датата на първоначалното признаване, или
- ретроспективно – разрешено е само без да се използва корекция назад.

Допълнителни оповестявания се изискват, ако дружеството приеме изискванията в бъдеще.

Дата на влизане в сила 1 януари 2018 г.

• **Тълкуване 22 Сделки в чуждестранна валута и предварителни съображения**

Тълкуването пояснява как да се определи датата на сделката за обменния курс, който да се използва при първоначалното признаване на свързан актив, разход или приход, когато предприятието плаща или получава предварително възнаграждение за деноминирани в чуждестранна валута договори.

За еднократно плащане или фактура датата на сделката следва да бъде датата, на която предприятието първоначално признава непаричния актив или пасив, произтичащ от авансовото плащане (задължението за предплащане или отсрочен доход / договор).

Ако има няколко плащания или фактури за един елемент, датата на транзакцията трябва да бъде определена както по-горе за всяко плащане или фактура.

Предприятията могат да изберат да прилагат тълкуването:

- ретроспективно за всеки представен период
- проспективно за обекти в обхвата, които първоначално са признати на или след началото на отчетния период, в който първоначално се прилага тълкуването, или
- проспективно от началото на предходен отчетен период, представен като сравнителна информация.

Дата на влизане в сила 1 януари 2018 г.

/ Нови стандарти и разяснения, издадени от СМСС, които все още не са приети от дружеството/

Към 31 май 2018 г. Са издадени следните стандарти и тълкувания, но не са задължителни за годишните отчетни периоди, приключващи на 31 декември 2018 г.

• **МСФО 16 Лизинг**

МСФО 16 ще се отрази главно върху счетоводството от страна на лизингополучателите и ще доведе до признаването на почти всички лизинги по баланса. Стандартът премахва текущото разграничение между оперативен и финансов лизинг и изисква признаване на актив (право на ползване на наетия актив) и финансов пасив за плащане на наеми за почти всички договори за лизинг. Възможно е изключение за краткосрочните и нискоэффективните лизинги.

Отчетът за печалбата или загубата също ще бъде засегнат, тъй като общият разход обикновено е по-висок през по-ранните години на лизинговия договор и по-нисък в по-късните години. Освен това оперативният разход ще бъде заменен с лихви и амортизация, така че ключовите показатели като EBITDA ще се променят.

Оперативните парични потоци ще бъдат по-високи, тъй като плащанията в брой за основната част от лизинговия пасив се класифицират в рамките на финансовите дейности. Само частта от плащанията, отразяващи лихвата, може да продължи да се представя като оперативни парични потоци.

Счетоводното отчитане от страна на лизингодателите няма да се промени съществено. Възможно е да възникнат известни различия в резултат на новите насоки относно определянето на лизинговия договор. Съгласно МСФО 16 договорът съдържа лизинг, ако договорът прехвърля правото за контролиране на използването на определен актив за определен период от време срещу възнаграждение.

Дата на влизане в сила от 1 януари 2019 г. Ранното приемане се допуска само при приемане на МСФО 15 едновременно.

• **МСФО 17 Застрахователни договори**

МСФО 17 е издаден през май 2017 г. Като заместител на МСФО 4 Застрахователни договори. Той изисква текущ модел на оценяване, при който прогнозите се оценяват за всеки отчетен период. Договорите се оценяват, като се използват градивните елементи на:

- дисконтираните с вероятност парични потоци
- изрична корекция на риска, и
- договорен марж на услугата ("CSM"), представляващ нереализираната печалба от договора, която се признава за приход през периода на покритие.

Стандартът позволява избор между признаване на промените в дисконтовите проценти или в отчета за печалбата или загубата, или директно в друг всеобхватен доход. Изборът вероятно ще отразява начина, по който застрахователите отчитат своите финансови активи съгласно МСФО 9.

Дата на влизане в сила 1 януари 2021 г.

• **Дългосрочни участия в асоциирани предприятия и съвместни предприятия –
Изменения на МСС 28**

Измененията поясняват отчитането на дългосрочните участия в асоциирано или съвместно предприятие, които по същество представляват част от нетната инвестиция в асоциираното или съвместното предприятие, но към които не се прилага счетоводно отчитане на собствения капитал. Субектите трябва да отчитат тези интереси съгласно AASB 9 Financial Instruments преди да приложат изискванията за разпределение на загубите и обезценка в AASB 128 Investments in Associates and Joint Ventures.

Дата на влизане в сила 1 януари 2019 г.

• **Годишно подобрене на стандартите за МСФО 2015-2017**

Следните подобрения бяха завършени през декември 2017 г.:

- МСФО 3 – изясни, че придобиването на контрол върху предприятие, което е съвместна операция, е бизнес комбинация, постигната на етапи.
- МСФО 11 – изясни, че страната, която придобива съвместен контрол върху предприятие, което е съвместна операция, не следва да преоценява предишния си интерес в съвместната операция.
- МСС 12 – пояснява, че данъчните последици от дивидентите върху финансови инструменти, класифицирани като собствен капитал, следва да бъдат признати в зависимост от това къде са били признати предишните трансакции или събития, генериращи разпределими печалби.
- МСС 23 – пояснява, че ако конкретно заемане остава неизпълнено, след като съответният отговарящ на условията актив е готов за предназначенията му употреба или продажба, той става част от общите заеми.

Дата на влизане в сила 1 януари 2019 г.

• **Продажба или участие на активи между инвеститор и неговото асоциирано или
съвместно предприятие – Изменения на МСФО 10 и МСС 28**

СМСС направи ограничени изменения в обхвата на МСФО 10 Консолидирани финансови отчети и МСС 28 Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия.

Измененията поясняват счетоводното третиране на продажбите или приноса на активи между инвеститор и неговите асоциирани или съвместни предприятия. Те потвърждават, че счетоводното третиране зависи от това дали непаричните активи, продадени или внесени в асоциирано или съвместно предприятие, представляват “бизнес” (както е определено в МСФО 3 Бизнес комбинации).

Когато непаричните активи представляват стопанска дейност, инвеститорът ще признае пълната печалба или загуба от продажбата или вноската на активи. Ако активите не отговарят на определението за бизнес, печалбата или загубата се признава от инвеститора само до размера на инвеститорите на другия инвеститор в асоциираното или съвместното предприятие. Измененията се прилагат проспективно.

** През декември СМСС реши да отложи датата на прилагане на това изменение до момента, в който СМСС приключи своя изследователски проект по метода на собствения капитал.

2. Счетоводна политика (продължение)

2.2 Сделки в чуждестранна валута

(а) Функционална валута и валута на представяне

Отделните елементи на финансовите отчети на Дружеството се оценяват във валутата на основната икономическа среда, в която предприятието извършва дейността си ("функционална валута"). Годишния финансов отчет е представен в хил. Български лева, която е функционална валута и валута на представяне

Българският лев е фиксиран към еврото (EUR), посредством механизма на валутния съвет, въведен в Република България, от 1 януари 1999г.

(б) Сделки и салда

Сделките в чуждестранна валута се трансформират във функционална валута, като се прилага официалния курс за съответния ден. Печалбите и загубите от промяна във валутните курсове, възникнали в резултат на разплащания по сделки в чуждестранна валута, както и от преоценка по заключителен валутен курс на деноминирания в чуждестранна валута активи и пасиви се признават в отчета за доходите.

Монетарните активи и пасиви в чуждестранна валута се отчитат по заключителен курс на БНБ към датата на баланса.

Значими валутни курсове:

	31 декември 2018 г. лева	31 декември 2017г. Лева
1 евро се равнява на	1.95583	1.95583

2.3 Дълготрайни материални активи

Дълготрайните материални активи се отчитат първоначално по цена на придобиване, която включва покупната цена, включително мита и невъзстановими данъци, както и всички преки разходи, необходими за привеждането на актива в настоящия му вид и местонахождение.

След първоначалното им признаване ДМА се отчитат по справедлива стойност, намалена с натрупаните амортизации и евентуалните загуби от обезценки. Направена е преоценка на земя, сгради и машини.

Амортизацията се начислява на база на линейния метод върху оценения полезен живот на активите. Активите се амортизират от датата на придобиване или въвеждане в експлоатация.

Увеличенията в балансовата стойност, произтичащи от преоценка, се отнасят в преоценъчен резерв. Намаления, които компенсират предходни увеличения относно един и същ актив, са за сметка на преоценъчния резерв, всички други намаления се отнасят в отчета за доходите. В края на всеки отчетен период разликата в амортизацията, изчислена на база на преоценената стойност на актива (разходът за амортизация, посочен в отчета за доходите) и на база на първоначалната историческа стойност на актива се прехвърля от преоценъчния резерв в неразпределена печалба от предходни периоди.

Амортизацията на активите се начислява по линейния метод с цел разпределяне на разликата между балансовата стойност и остатъчната стойност върху полезния живот на активите, както следва:

-Машини и оборудване	3-15 години
-Стопански инвентар	5-7 години
-Транспортни средства	4-10 години
-Други ДМА	7 години

Остатъчната стойност и полезния живот на активите се преразглеждат, и ако е необходимо, се правят съответни корекции към всяка дата на изготвяне на финансовия отчет.

Когато балансовата стойност е по-висока от възстановимата стойност, дълготрайният материален актив се отчита по неговата възстановима стойност.

Печалбите и загубите от изписване на дълготрайни материални активи се определят като се съпоставят постъпленията с балансовата стойност и се отчитат в отчета за доходите.

Разходите по заеми се отчитат като текущ разход.

2.4 Нематериални активи

(в) Програмни продукти

В общия случай, разходите за разработване и поддръжка на компютърни програмни продукти се признават на разход в момента на възникването им. Разходи, които са директно свързани с разграничим и уникален програмен продукт, контролиран от Дружеството, се признават като нематериален актив, когато отговарят на следните критерии:

- технически е възможно да се завърши програмен продукт така, че той да е готово за използване
- управлението възнамерява да завърши програмния продукт и да го използва или да го продава;

2.5. Обезценка на нефинансови активи

Активи, които имат неопределен полезен живот не се амортизират, а се проверяват за обезценка на годишна база. Активи, които се амортизират, се преглеждат за наличие на обезценка, когато са на лице събития или има промяна в обстоятелствата, подсказващи, че балансовата стойност на активите не е възстановима. За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност надхвърля възстановимата. Възстановимата стойност е по-високата от нетната продажна стойност и стойността в употреба. За да се определи стойността в употреба, активите се групират в най-малките възможни разграничими единици, генериращи парични потоци. Нефинансови активи различни от положителна репутация, които подлежат на обезценка, се преглеждат за наличие на признаци за необходимостта от обезценка към всяка отчетна дата.

Към всяка балансова дата за обезценените в предходни периоди нефинансови активи, различни от положителната търговска репутация се извършва преглед за евентуално реинтегриране на загубите от обезценка.

За нуждите на теста за обезценка активите са групирани на най-ниските нива, за които може да се идентифицира единица генерираща парични потоци.

2.6. Нетекущи активи държани за продажба

Дружеството класифицира нетекущите активи като държани за продажба когато тяхната балансова стойност ще бъде възстановена чрез продажба и продажбата е много вероятна. Те се отчитат по по-ниската от балансовата стойност и справедливата стойност намалена с разходите за продажба.

2.7. Материални запаси

Материалните запаси включват материали, незавършено производство и продукция.

Материалните запаси са представени по по-ниската от цената на придобиване и тяхната нетна реализируема стойност. Разходът при потребление се определя по метода „средно- претеглен Себестойността на готовата продукция и незавършеното производство е съставена от основни и опаковъчни материали, преки разходи за труд, други преки променливи разходи и съответните общи производствени разходи, но изключва финансови разходи. Ата стойност”.

Нетната реализируема стойност е оценка на продажната цена при нормално протичане на дейността, намалена с разходите за довършване и продажба.

2.8. Финансови активи

Дружеството класифицира финансовите си активи в категорията заеми и вземания.

Класифицирането зависи от целта на придобиване на финансовия актив. Ръководството определя класифицирането на финансовите активи при първоначалното им придобиване и прави последваща оценка на класификацията към края на всеки отчетен период.

Заеми и вземания

Заеми и вземания са недеривативни финансови активи с фиксирани или определени плащания, които не се търгуват на активен пазар. Те са включени в краткосрочни активи, с изключение на тези с падеж повече от 12 месеца след датата на баланса, които се класифицират като дългосрочни. Заемите и вземанията се включват в категорията на търговски и други вземания в счетоводния баланс.

2.9. Търговски вземания

Търговските вземания се признават първоначално по справедлива цена, а в последствие по амортизирана стойност (като се използва метода на ефективния лихвен процент), намалена с евентуална провизия за обезценка, основаваща се на преглед, извършван от ръководството, на салдата в края на всеки месец. Провизията за обезценка се прави в случай, че съществува обективно доказателство, че Дружеството няма да бъде в състояние да събере всички дължими суми съгласно първоначалните условия по отношение на съответния разчет. За индикатори на наличието на основание за обезценка се считат значими финансови затруднения на клиент, обявяване в несъстоятелност, закъснение в плащането или неплащане въобще. Сумата на обезценката е разликата между балансовата и възстановимата стойност. Последната представлява настоящата стойност на паричните потоци, дисконтирана с ефективния лихвен процент. Размерът на провизията за обезценка се признава в отчета за доходите.

Провизията за обезценка се признава в отчета за доходите и се класифицира като разходи за маркетинг и продажби. При плащане от страна на клиент на вземане, за което вече е била начислена обезценка, се извършва обратна на начислението на обезценката операция. Тя се отразява в намаление на разходите за маркетинг и продажби, посочени в отчета за доходите.

2.10. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и парични еквиваленти включват пари в брой и пари по банкови сметки други високо ликвидни краткосрочни инвестиции с първоначален падеж от 3 месеца и по-малко, както и банкови овърдрафтове. В баланса овърдрафтите се включват като краткосрочно задължение в категорията на краткосрочните заеми.

2.11. Собствен капитал

Обикновените акции се класифицират като капитал. Привилегированите акции със задължение за обратно изкупуване се класифицират като пасиви (виж счетоводна политика т. 2.13). Разходите по емисията на нови акции, които са пряко свързани с нея, се отчитат в собствения капитал като намаление на постъпленията от емисията, като се елиминира ефекта на данъците върху дохода. Разходите по емитирането на акции или опции, или директно свързани с бизнескомбинация, са включени в цената на придобиване.

Когато Дружеството изкупува собствени акции, платената сума, включваща и съответните пряко свързани допълнителни разходи, (нетирани с ефекта на данъците върху дохода), се изважда от принадлежащия на собствениците на Дружеството капитал, докато обратно изкупените акции не се обезсилят, продадат или преиздадат. Когато тези акции по-късно се продадат или преиздадат, всеки приход, нетиран с пряко свързаните допълнителни разходи по транзакцията и съответния данъчен ефект, се включва в капитала, принадлежащ на собствениците на Дружеството.

Капиталът на дружеството е представен в размер, съответстващ на съдебно-регистрация.

2.12. Заеми

Заемите се признават първоначално по справедлива стойност, намалена с направените разходи по транзакцията. Задълженията по получени заеми се отчитат първоначално по стойността на получените финансови средства, а последващо – по амортизирана стойност чрез използване на ефективен лихвен процент, който поради естеството на договорите съвпада с договорения лихвен процент. Заемите се класифицират като краткотрайни задължения, освен ако Дружеството няма безпрекословното право да разсрочва погасяването на задължението за най-малко 12 месеца след датата на баланса.

2.13. Текущи и отсрочени данъци

Разходът за данък за периода се състои от текущ и отсрочен данък. Данъкът се признава в отчета за доходите освен в случаите на транзакции признати директно в собствения капитал. В тези случаи данъкът също се признава в собствения капитал.

Разходът за текущ данък, признат в отчета за доходите, е определен съгласно приложимото действащо данъчно законодателство в страната към датата на съставяне на годишния финансов отчет.

Отсрочен данък се начислява по балансовия метод за всички временни разлики, явяващи се между данъчната основа на активите и пасивите и балансовата им стойност във финансовите отчети. Ако обаче, данъчните временни разлики възникват от първоначалното признаване на актив или пасив при различна от бизнес комбинация транзакция, което не е засегнало нито счетоводната, нито данъчната печалба /загуба/ по време на транзакцията, то тази разлика не се осчетоводява.

При изчисляване на отсрочените данъци се използват данъчните ставки и нормативна уредба, които действат към датата на съставяне на баланса, които се отнасят за периодите на очакваното обратно проявление на данъчните временни разлики.

Отсрочен данъчен актив се признава само в случай, че е вероятно наличието на достатъчни по размер бъдещи облагаеми печалби, срещу които тези активи да могат да бъдат използвани.

2.14. Доходи на наети лица

(а) Задължения при пенсиониране

Дружеството има утвърден план за допълнително пенсионно осигуряване. Съгласно Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като работникът или служителът е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Дружеството е задължено да му изплати обезщетение в двукратен размер на brutното месечно трудово възнаграждение към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. В случай, че работникът или служителът е работил в Дружеството през последните 10 години, размерът на обезщетението възлиза на шестмесечния размер на brutното му трудово възнаграждение.

Задължението за изплащане на дефинирани доходи се изчислява годишно от независими актюери, като се използва кредитния метод на пргнорните единици. Сегашната стойност на задължението за изплащане на дефинирани доходи се определя като се дисконтират очакваните бъдещи изходящи парични потоци, с лихвените проценти на висококачествени държавни ценни книжа, които са с падеж, близък до този на съответното задължение, и във валутата, в която са деноминирани плащанията.

Актюерските печалби и загуби, възникнали в резултат на практически корекции и промени на актюерските предположения, се признават в отчета за доходите на база оставащия среден срок на прослужване на съответните служители. Разходите за предишен трудов стаж се признават в отчета за доходите в момента на тяхното възникване, освен в случаите, когато пенсионния план е създаден с условие, че служителите трябва да останат на работа за определен период от време. В такъв случай разходите за предишен трудов стаж се амортизират по линейния метод за „периода на придобиване“.

2.15. Провизии

Провизии се отчитат, когато възникне настоящо съдебно, конструктивно или нормативно задължение за Дружеството, в резултат на минали събития, когато се очаква да възникнат изходящи парични потоци за погасяване на задължението и когато може достатъчно точно да се определи сумата на самото задължение. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават. Когато има няколко подобни задължения, вероятността да възникнат изходящи парични потоци за тяхното погасяване се оценява като се взема предвид целия клас от задължения.

Провизия се признава дори и в случаите, в които вероятността да възникне изходящ паричен поток за дадено задължение в класа е малка.

Провизиите се оценяват по настоящата стойност на разходите, които се очаква да бъдат необходими за погасяване на задълженията използвайки дисконтов процент преди данъци който отразява текуща пазарна оценка на рисковете свързани със задължението.

2.16. Търговски задължения

Търговия задължения са задължения за заплащане на стоки или услуги, които са били придобити от доставчици в обичайния ход на стопанската дейност. Търговските задължения се класифицират като текущи задължения, ако плащането е дължимо в рамките на една година или по-малко (или нормалния цикъл на стопанската дейност е по-дълъг), ако случаят не е такъв, те се представят като нетекущи задължения

Търговските задължения се признават първоначално по справедлива цена, а в последствие по амортизирана стойност като се използва метода на ефективния лихвен процент

2.17. Признаване на приходите

Приходите включват справедливата цена на продадените стоки и услуги, нетно от данъци върху добавената стойност и предоставени отстъпки.

Дружеството признава приход, когато: той може надежно да бъде оценен, съществува сигурност, че ще произтекат бъдещи ползи за дружеството и посочените по-долу специфични условия са спазени за всяка продажба, извършена от дружеството. Не се счита, че е извършено надежно остойностяване на прихода, когато съществуват условности по отношение на неговото възникване. След като те бъдат премахнати е възможно да се извърши надежно остойностяване на прихода.

(а) Продажба на стоки – продажба на едро

Приходите от продажби на стоки се признават, когато Дружеството е прехвърлило в значителна степен изгодите и рисковете върху стоката на купувача. Моментът на прехвърлянето се удостоверява с подписването на приемо-предавателен протокол от страна на клиента.

(в) Продажби на услуги

Приходите от предоставени услуги се признават в отчетния период, в който са извършени, на базата на степента на изпълнение. Тя се удостоверява с подписани от двете страни протоколи за приемане на етапа от изпълнението на съответната услуга. Размерът на приходите се определя на база съотношението (процента) извършената до датата на годишния финансов отчет работа към общия обем на договорената услуга. С така определения процент се умножава общата договорена цена, за да се достигне до размера на признатия приход от предоставената услуга.

(г) Приходи от лихви

Приходите от лихви се разсрочват, като се използва метода на ефективната лихва. При обезценка на вземане, Групата намалява балансовата му стойност до възстановимата му стойност, която представлява очакваните бъдещи парични потоци, дисконтирани на база на първоначалната ефективна лихва. Приходите от лихви по обезценените заеми се признават или при събиране на дължимите лихви, или на базата на признаване на свързаните условни гаранции.

(д) Приходи от дивиденди

Приход от дивиденди се признава когато е установено правото да се получи плащането.

2.18. Свързани лица

За целите на настоящия финансов отчет Дружеството представя като свързани лица акционерите, техните дъщерни и асоциирани дружества, служители на ръководни постове и членовете на управителния съвет и надзорния съвет, както и близки членове на техните семейства, включително и дружествата, контролирани от всички гореизброени лица, се смятат и се третираат като свързани лица.

2.19. Лизингови договори

Лизинговите договори, при които значителната част от рисковете и изгодите се поемат от наемодателя, се класифицират като оперативен лизинг. Плащанията по оперативните лизинги (нетно от отстъпките от страна на наемодателя) се признават като разход в отчета за доходите на равни части за периода на лизинговия договор.

Финансовият лизинг се признава като актив и пасив в счетоводния баланс на Дружеството с размер, който в началото на лизинговия договор е равен на справедливата стойност на наетия актив или, ако е по-нисък—по сегашната стойност на минималните лизингови плащания. Всяко плащане по лизинга се разпределя между главница и лихва, така че да се постигне постоянен лихвен доход в процентно изражение, изчислен на база на остатъчната главница. Съответните плащания по лизинга, нетно от лихвите, се включват в други дългосрочни задължения. Лихвите се признават като разход в отчета за приходите и разходите за периода на наемния договор. ДМА придобити чрез финансов лизинг се амортизират в съответствие с възприетата амортизационна политика за подобни амортизируеми собствени активи. ДМА придобити чрез финансов лизинг се амортизират за по-краткия от полезен живот или срока на лизинга.

МСФО 16 „Лизинг“ все още не е приет от Дружеството. Стандартът ще бъде приложим за годишните отчетни периоди, започващи на 1 януари 2019, на която дата Дружеството очаква да приложи стандарта за първи път. Дружеството възнамерява да прилага освобождаванията, отнасящи се до активи с право на ползване с ниска стойност и краткосрочни лизингови договори. При преминаването към МСФО 16 Дружеството смята да приложи модифицирания ретроспективен подход съгласно Стандарта, при което активът с право на ползване ще бъде признат на датата на първоначалното прилагане (1 януари 2019.) в размер, равен на лизинговото задължение, като се използва текущият лихвен процент, заложен в договора. Сравнителната информация за предходния период няма да се преизчислява.

2.20. Разпределение на дивиденди

Разпределението на дивиденди на акционерите на Дружеството се признава като задължение във финансовите отчети на Дружеството в периода, в който е одобрено от акционерите на Дружеството.

3. Значими счетоводни приблизителни оценки и преценки

Приблизителните оценки и преценки са базирани на натрупан опит и други фактори, включително очаквания за бъдещи събития при наличните обстоятелства. Достоверността на приблизителните оценки и преценки се преразглежда редовно. Извършените преценки и предположения от Ръководството оказват влияние върху отчетените суми на активите и задълженията и оповестяванията на задължения към датата на финансовите отчети, както и върху сумите на приходите и разходите, отчетени през периода в отчета за доходите.

Ръководството е използвало значими счетоводни приблизителни оценки и преценки по отношение на обезценката на вземания от клиенти и при определяне размера на провизиите за задължения, както и при определяне на полезния срок на използване на дълготрайните активи.

КММ АД
 ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 31 ДЕКЕМВРИ 2018
 (във всички приложения сумите са посочени в хил. лева, освен ако не е упоменато друго)

4. Дълготрайни материални активи

	Земни и сгради	Машини и съоръжения	Стоп. и Инвентар	Трансп. Средства	Прогр. Продукти	Общо
Към 1 януари 2017г.						
Отчетна стойност	10,227	2,842	84	603	-	13,756
Натрупана амортизация	(815)	(1,255)	(58)	(291)		(2,419)
Балансова стойност	9,412	1,587	26	312	--	11,337
31 декември 2017г.						
Балансова стойност в началото на периода	9,412	1,587	26	312	--	11,337
Придобити	67	829	3	83		982
Изписани				(67)		(67)
Разходи за амортизация	(68)	(211)	(6)	(97)		(382)
Балансова стойност в края на периода	9,411	2,205	23	231		11,870
Към 31 декември 2017г.						
Отчетна стойност	10,294	3,671	87	532	24	14,608
Натрупана амортизация	(883)	(1,466)	(64)	(301)	(24)	(2,738)
Балансова стойност	9,411	2,205	23	231	-	11,870
31 декември 2018г.						
Балансова стойност в началото на периода	9,411	2,205	23	231	-	11,870
Придобити		26	29	-	18	73
Изписани		-	-	(109)	-	(109)
Разходи за амортизация	(69)	(222)	(11)	(42)	(6)	(350)
Балансова стойност в края на периода	9,342	2,009	41	80	12	11,484
Към 31 декември 2018 г.						
Отчетна стойност	10,294	3,694	116	249	41	14,394
Натрупана амортизация	(952)	(1,685)	(75)	(169)	(29)	(2,910)
Балансова стойност	9,342	2,009	41	80	12	11,484

Разходите за амортизации са отчетени в административните разходи и себестойността на готовата продукция.

В края на 2018г. не е правена преоценка или обезценка на дълготрайните материални активи, тъй като ръководството е преценило, че остатъчната стойност на активите съответства на техните пазарни стойности.

КММ АД
 ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 31 ДЕКЕМВРИ 2018

(във всички приложения сумите са посочени в хил. лева, освен ако не е упоменато друго)

5. Търговски и други вземания

	2018	2017
Търговски вземания	373	519
Намалени с: провизия за обезценка	-	-
Търговски вземания – нето	373	519
Данъци за възстановяване	85	32
Съдебни и присъдени вземания	30	30
Други вземания	13	112
Всичко търговски и други вземания	501	693

Справедливите стойности на търговските и други вземания са както следва:

	2018	2017
Търговски вземания	373	519
Данъци за възстановяване	85	32
Съдебни и присъдени вземания	30	30
Други вземания	13	112
	501	693

Няма обезценени вземания към 31.12.2018г.

6. Материални запаси

	2018	2017
Материали	1,026	734
Незавършено производство	240	197
	1,266	931

7. Пари и парични еквиваленти

	2018	2017
Парични средства в банки и налични пари	637	379
	637	379

За целите на отчета за паричните потоци парите включват следното:

	2018	2017
Парични средства в брой	40	30
Парични средства в банкови сметки	597	349
	637	379

КММ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2018

8. Неразпределена печалба(загуба)	2018	2017
Баланс към 01 януари	303	148
Печалба за годината	16	155
Други изменения	1	-
Отписване на преоценъчен резерв	6	-
Баланс към 31 декември	326	303

9. Други резерви	2018	2017
Баланс към 01 януари	10,347	10,347
Преоценъчен резерв	(6)	-
Баланс към 31 декември	10,341	10,347

Законовите резерви са образувани в резултат от заделянето на 10% от остатъчната печалба съгласно изискванията на Търговския Закон и решение на Общото събрание на акционерите. Съгласно законовите изисквания законовия резерв следва да достигне минимум 10% от стойността на регистрирания капитал. Тези резерви не са разпределяеми. Другите резерви са формирани основно от преоценката на активите и пасивите на Дружеството извършена през 1997г. Тези резерви са разпределяеми.

10. Основен капитал

	Обикновени акции (бр.)	Номинална стойност (хил.лв.)	Премии от емисии (хил.лв.)	Общо (хил. лв.)
Към 31 декември 2017	300 000	1	-	300
Към 31 декември 2018	300 000	1		300

Акционерна структура по притежавани пакети (над 5% от капитала на дружеството) :

- 1) Мариан Илиев Колев, притежаващ 95 000 броя акции с право на глас в ОС, представляващи 31,67% от капитала на дружеството; Придобити през м.юли 2016 г.;
- 2) Пламен Дончев Костов – притежава 40 000 броя акции с право на глас, представляващи 13.33% от капитала на дружеството; Придобити месец юли 2002 г.;
- 3) Драгомир Димитров Пантелеев – притежава 33500 броя акции с право на глас в ОС, представляващи 11.16% от капитала на дружеството; Придобити месец юли 2002 г.;
- 4) Илиян Димитров Тодоровски – притежава 30 130 броя акции с право на глас в ОС, представляващи 10,04% от капитала на дружеството; Придобити месец юли 2002 г.;
- 5) Василена Димитрова Новакова, притежаваща 52,418 броя акции с право на глас в ОС, представляващи 17,47% от капитала на дружеството. Придобити м. юли 2016г
- 6) Други акционери - притежават 48 952 броя акции с право на глас ,представляващи 16,33% от капитала на дружеството.

КММ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2018

11. Търговски и други задължения

	2018	2017
Търговски задължения	368	242
Задължения към персонала	69	66
Задължения към осигурителни предприятия	23	23
Данъчни задължения	32	28
Финансиране за ДМА	897	937
Други задължения	169	83
Всичко търговски и други задължения	1,558	1,379

11.1. Промени в задълженията в резултат на финансови дейности

	Салдо 01.01 2018	Паричен поток	Непарични изменения			Салдо 31.12. 2018
			Нач. Лихви	Получени заеми	Отписан лизинг	
Дългосрочни кредити	279	(92)				187
Краткосрочни кредит	572	(215)	28	223	-	608
Финансов лизинг	190	(33)			(100)	57
Всичко	1,041	(340)	28	223	(100)	852

12. Заеми

Краткосрочни	2018	2017
Краткосрочна част на инвестиционен кредит	37	37
Инвестиционен кредит(2) – Уникредит Булбанк	55	55
Кредит за оборотни средства Уникредит Булбанк	391	391
Кредит за оборотни средства -ДСК	63	89
Кредити свързани лица(прил.22)	62	-
Лизинг автомобили	17	50
	625	622
Дългосрочни		
Лизинг автомобили	40	140
Инвестиционен кредит(2) – Уникредит Булбанк	187	279
	227	419

Дружеството е предоставило имуществени залози/ Административна Сграда/ за обезпечаване на кредита за оборотни средства в Уникредит Булбанк и апартамент за обезпечаване на кредит за оборотни средства в ДСК и машини за обезпечаване на инвестиционните кредити в Уникредит Булбанк. Заложени са и търговски вземания в национална и чуждестранна валута.

Лихвите оставащи за изплащане по лизинговите договори са в размер на 3 х.лв.

КММ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2018

Ефективните лихвени проценти към датата на баланса са както следва:

	2018	2017
Кредит за оборотни средства Уникредит Булбанк	3,45%	3,45%
Инвестиционен кредит	2,5%	2,58%
Инвестиционен кредит 2	3,292%	3,43%
Кредит за оборотни средства –ДСК	2,8%	2,8%
Заеми от свързани лица	2%	-

Балансовата стойност на краткосрочните заеми се доближават до тяхната справедлива стойност.

Балансовата стойност на банковите заеми на Дружеството е деноминирана в лева.

12.1 Оперативни лизинги	2018
-бъдещи лизингови плащания	
-До 1 година	44
-от 1 до 3 години	209
	<u>253</u>

13. Данъчни временни разлики

Данъчните временни разлики се компенсират, когато съществува юридическо право за компенсиране на краткосрочните данъчни активи срещу краткосрочните данъчни пасиви и когато данъчните временни разлики се отнасят към една и съща данъчната администрация.

	2018	2017
Отсрочени данъчни активи:		
- Отсрочени данъчни активи за възстановяване в рамките на 12 месеца	2	6
- Отсрочени данъчни активи за възстановяване след 12 месеца	<u>1</u>	<u>1</u>

	2018	2017
Отсрочени данъчни пасиви:		
- Отсрочени данъчни пасиви за възстановяване след 12 месеца	485	481

Движенията на сметката за данъчни временни разлики са както следва:

	2018	2017
В началото на годината:	(473)	(418)
(Разход)/Приход в отчета за доходите	<u>(3)</u>	<u>(55)</u>
В края на годината	<u>(476)</u>	<u>(473)</u>

Отчетените данъчни временни разлики през годината са както следва:

	2018	2017
Провизии за пенсия	7	5
Разходи по ДУ и др	1	1
Обезценка на вземания	<u>1</u>	<u>1</u>
	<u>9</u>	<u>7</u>

КММ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2018

Движението на данъчните временни разлики (преди компенсирането на сумите в съответната данъчна юрисдикция) през периода е както следва:

Отсрочени данъчни пасиви:

	Дълготрайни активи
Към 01 януари 2016	(423)
(Разход)/приход в отчета за доходите	(57)
Към 31 декември 2016	(480)
(Разход)/приход в отчета за доходите	(5)
Към 31 декември 2017	(485)

Отсрочени данъчни активи	Неизп. отуски	Задължения по пенсионни доходи	Разходи по ДУ и др	Обезценка на вземания	общо
Към 01 януари 2017	-	3	1	1	5
(Разход)/приход в отчета за доходите	-	2	-	-	2
Към 31 декември 2017	-	5	1	1	7
(Разход)/приход в отчета за доходите	-	2	-	-	2
Към 31 декември 2018	-	7	1	1	9

14. Пенсионни задължения

Задължения в Баланса	2018	2017
Пенсионни приходи	73	54
Суми, признати в отчета за доходите	2018	2017

Пенсионни разходи	(13)	(11)
-------------------	------	------

Сумите, признати в баланса се определят както следва

	2018	2017
Сегашна стойност на задълженията	60	44
Непризната актюерска печалба/(загуба) в собствения капитал	13	10
Задължения в Баланса	73	54

Сумите, признати като разходи в отчета за приходи се определят както следва:

	2018	2017
Разходи за настоящи услуги	12	7
Разходи за лихви	1	1
Нетни актюерски загуби, признати през годината	-	3
Общо, включени в разходите за служители	(13)	(11)

КММ АД
 ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 31 ДЕКЕМВРИ 2018

Движението на признатото в баланса задължение е както		
	2018	2017
В началото на годината	54	43
Разходи включени в отчета за доходите	13	11
Намаление на задълженията поради плащания направени през годината	-	(5)
	6	5
Актюерска печалба (загуба)включена в друг всеобхватен доход		
В края на годината	73	54
Основните използвани актюерски предположения са		
	2018	2017
Дисконтов процент	1%	1,4%
Бъдещи увеличения на заплатите	5%	5,0%
15. Приходи от продажби		
	2018	2017
Продажби на продукция	3,492	4,086
Продажби на услуги	3	4
	3,495	4,090
16. Отчетна стойност на продажбите		
	2018	2017
Променливи разходи:		
Основни материали	1,096	1,175
Други материали	94	141
Външни услуги	586	556
Възнаграждения и социални осигуровки	579	634
Други разходи	55	48
Фиксирани разходи:		
Амортизации	291	270
Увеличение на запасите	(43)	69
	2,658	2,893
17. Административни разходи		
	2018	2017
Разходи за материали	24	26
Възнаграждения и социални осигуровки	594	564
Професионални външни услуги	221	196
Годишен одит и консултантски услуги	9	8
Амортизации	59	112
Други разходи	188	87
Разходи за данъци	63	164
	1,158	1,157

КММ АД
 ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 31 ДЕКЕМВРИ 2018

18. Други оперативни приходи

	2018	2017
Приходи от продажба на краткотрайни активи	19	31
Приходи от продажба на ДМА	5	76
Приходи от наеми	54	49
Други приходи	322	110
	400	266

19. Разходи по икономически елементи

	2018	2017
Материали	1,214	1,342
Външни услуги	816	760
Амортизация	350	382
Заплати и социални осигуровки	1,173	1,198
Промяна на запасите от продукцията и незавършено производство	(43)	69
Балансова стойност на продадените активи	-	66
Други разходи	306	233
	3,816	4,050

20. Финансови приходи/(разходи)

	2018	2017
Разходи за лихви,	28	34
Лихви по задължения за финансов лизинг	5	8
Валутни разлики, нетно	10	14
Други	14	17
	57	73

21. Разходи за данъци

	2018	2017
Данък върху печалбата за текущата година	3	23
Отсрочени данъци	3	55
Общо разход за данък	6	78

Дължимият от Дружеството данък върху облагаемата печалба се различава от теоретичната сума, която се получава, като се използва основната данъчна ставка, както следва :

	2018	2017
Печалба преди данъци	22	233
Данък при данъчна ставка 10% (2017: 10%)	(2)	(23)
Разходи, непризнати за данъчни цели	(42)	(46)
Необлагаеми приходи	38	46
Дължим данък	(6)	(23)

22. Сделки между свързани лица

Ако не изрично упоменато, транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия

Сделки между свързани лица:

	2018	2017
i) Възнаграждения на ръководството		
Борд на директорите	225	239
ii) Задължения към свързани лица		
- заеми от членове на борда на директорите и акционери		
Мариан Колев	40	-
Илиян Тодоровски	11	-
Пламен Костов	11	-
	62	-

23. ЦЕЛИ И ПОЛИТИКА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК

Финансовите инструменти на Дружеството включват парични средства по банкови сметки, краткосрочни вземания, краткосрочни задължения и лихвоносни заеми и привлечени средства. Основната цел на тези финансови инструменти е да се осигури финансиране за дейността на Дружеството. Основните рискове, свързани с тези финансови инструменти, са пазарен, кредитен и ликвиден риск. Финансовите рискове се идентифицират, оценяват и наблюдават от управителите на Дружеството чрез различни механизми за контрол, с цел да се установят адекватни цени за доставките, извършвани от Дружеството и да се оценят подходящо пазарните условия, свързани с неговите инвестиции и начините на поддържане на свободни ликвидни средства, като се предотврати излишна концентрация на даден риск.

Пазарен риск

Пазарен риск е рискът справедливата стойност на бъдещите парични потоци от даден инструмент да варира, поради промени в пазарните цени. Пазарните цени включват три типа риск: лихвен, валутен и ценови риск, както и риск от цената на капитала. Финансовите инструменти, които биват засегнати от пазарния риск, включват заеми и привлечени средства и търговски вземания.

Анализите на чувствителността в следващите раздели са свързани със състоянието на Дружеството към 31 декември 2018 и 2017.

Анализите на чувствителността са изготвени при предположение, че сумата на нетния дълг, съотношението на фиксираните към плаващите лихвени проценти по дълга и съотношението на финансовите инструменти в чуждестранни валути са постоянни.

Анализите изключват ефекта от движенията в пазарните променливи на провизиите и нефинансовите активи и пасиви.

Чувствителността на съответната позиция от отчета за всеобхватния доход е ефектът на предполагаемите промени в лихвените норми върху нетните разходи за лихви за една година на базата на нетъргуеми финансови активи и пасиви с плаващ лихвен процент към 31 декември 2018 и 2017.

Кредитен риск

Кредитният риск произтича от възможността контрагент по сделка с финансов инструмент или клиентски договор да не изплати задължението си, което ще доведе до финансови загуби. Основният кредитен риск, на който е изложено Дружеството, е свързан с неговите вземания и парични средства по банкови сметки. Вземанията на Дружеството се състоят от търговски вземания. Няма значителен кредитен риск, свързан с тях.

Дружеството има финансови отношения основно с банки. Инвестиционните решения на Дружеството и решенията за заемане на средства от банки подлежат на изрично одобрение от Съвета на директорите. Максималната кредитна експозиция на Дружеството по повод на финансовите активи възлиза на съответната им отчетна стойност по баланса към 31 декември 2018 г. и 31 декември 2017.

КММ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2018

Ликвиден риск

Ликвидният риск възниква от времевото разминаване на договорените падежи на паричните активи и задължения и възможността длъжниците да не са в състояние да уредят задълженията си към Дружеството в стандартните срокове. За да управлява този риск, Дружеството използва техники за планиране, включително изготвяне на краткосрочни и средносрочни прогнози на паричните потоци.

Финансовите активи и пасиви на Дружеството, анализирани по остатъчен срок от датата отчетния период до датата на последващо договаряне или предвиден падеж към 31 декември 2018, са както следва:

	До 1 мес.	От 1 до до 3 мес.	От 3 мес. до 1 год.	Между 2 и 5 год.	Над 5 г.	Общо
<i>Финансови активи</i>						
Търговски вземания	373					373
Парични средства по банкови сметки	637					637
Други и данъчни вземания	85	13		30		128
Общо	1,095	13		30		1,138
<i>Финансови пасиви</i>						
Задължения към доставчици	368					368
Заеми и лихви			187	608		795
Финансов лизинг			40	17		57
Други задължения	92	174	27		897	1,190
Общо:	460	174	254	625	897	2,410

Финансовите активи и пасиви на Дружеството, анализирани по остатъчен срок от датата отчетния период до датата на последващо договаряне или предвиден падеж към 31 декември 2017, са както следва:

	До 1 мес.	От 1 до до 3 мес.	От 3 мес. до 1 год.	Между 2 и 5 год.	Над 5 г.	Общо
<i>Финансови активи</i>						
Търговски вземания		520		30		550
Парични средства по банкови сметки	379					379
Други и данъчни вземания		32	111			143
Общо	379	552	111	30		1,072
<i>Финансови пасиви</i>						
Задължения към доставчици	386	35	2	19	-	442
Заеми и лихви			572	279		851
Финансов лизинг			50	140		190
Други задължения					991	991
Общо:	386	35	624	438	991	2,474

КММ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2018

Лихвен риск

Лихвеният риск е рискът справедливата стойност на бъдещите парични потоци на даден финансов инструмент да варира, поради промяна в пазарните лихвени норми. Дружеството е изложено на риск от промени в пазарните нива на лихвените проценти главно по отношение на дългосрочните си задължения по заеми с плаващи лихвени проценти.

Дружеството управлява лихвения риск, като поддържа балансиран портфейл от дългове и привлечени средства с фиксирани и променливи лихвени проценти.

	Плаващ лихвен процент	Фиксиран лихвен процент	Безлихвени	Общо
31 декември 2018г.				
<i>Финансови активи</i>				
Търговски вземания			373	373
Парични средства по банкови сметки			637	637
Други вземания			128	128
Общо:			1,138	1,138
<i>Финансови пасиви</i>				
Задължения към доставчици			368	368
Заеми и лихви		795		795
Финансов лизинг		57		57
Други задължения			1,190	1,190
Общо:		852	1,558	2,410
31 декември 2017 г.	Плаващ лихвен процент	Фиксиран лихвен процент	Безлихвени	Общо
<i>Финансови активи</i>				
Търговски вземания			550	550
Вземания от свързани лица				
Парични средства по банкови сметки			379	379
Други вземания			143	143
Общо:			1,072	1,072
<i>Финансови пасиви</i>				
Задължения към доставчици			442	442
Заеми и лихви	851			851
Финансов лизинг		190		190
Други задължения			991	991
Общо:	851	190	1,433	2,474

Валутен риск

Дружеството оперира в България и тъй като курсът на Българският лев е фиксиран към еврото посредством Валутен борд, Дружеството е изложено на валутен риска в частта на транзакциите извършвани във валута различна от евро. Поради осъществяване на дейността си предимно в български лева и евро, Дружеството е изложено на незначителен валутен риск. Малък процент от приходите се генерират във валути, различни от българския лев и еврото. Поради това ръководството на Дружеството счита, че ефектът от възможната промяна на валутните курсове не

КММ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2018

би повлияло съществено на печалбата или загубата.

Управление на капитала

Основната цел на управлението на капитала на Дружеството е да осигури стабилни капиталови показатели, с оглед продължаващото функциониране на бизнеса и максимизиране на стойността му за собствениците.

Коефициентът на задлъжнялост към 31 декември 2018 и 2017 е, както следва:

	2018	2017
Общ дълг, включително:		
Задължения за лихвени заеми и договори за лизинг	852	1,040
Намалени с: парични средства и парични еквиваленти	(637)	(379)
Нетен дълг	215	661
Общо собствен капитал	10,954	10,942
Капитал и нетен дълг	11,169	11,603
Коефициент на задлъжнялост	0,07	0,05

Ръководството на Дружеството разглежда няколко различни мерки във връзка с установената капиталова структура към 31 декември 2018 г

ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ

Бизнес риск

Бизнес рискът се определя от спецификата на продукцията на Дружеството. Това е несигурността за получаване на приходи съответстващи на начина на производство и съответните нормативни регулации.

Външните пазари на компанията са идентифицирани като силно конкурентни, динамично променящи се под влияние на различни световни икономически фактори - например цената на петрола, и от части нестабилни поради ненамаляващата конкуренция от страна на създадени производствени мощности в азиатския регион от основните световни концерни. Затруднения при встъпването на нови пазари създава и глобализирането на компаниите, представляващи интерес за КММ АД, в световен мащаб през последните години.

Вътрешният пазар продължава да бъде с относително нисък дял поради създадената конюнктура за търсене на най-ниска цена, на която КММ АД на този етап не може да отговори, поради поддържаното като цяло по-високо ниво на качество, квалификация на работници и служители, сертификации и др.

При определяне на основните си пазари и пазарни сегменти компанията се фокусира както върху търсене на възможност за задоволяване на конкретни, специфични изисквания на потребителите, така и на варианти за повторяемо производство.

Като част от усилията на фирмата да разшири и диверсифицира производствените си възможности през 2018 г се затвърди обема на произведените изделия от неръждаема стомана в изградения през 2016 г цех. В резултат от агресивната си кампания на пазара за постигане на по-висок дял продадена продукция от неръждаема стомана, спрямо въглеродна стомана бяха усвоени нови изделия комбинирани от неръждаема и черна стомана.

Следвайки основните цели за развитие през 2018г. КММ АД продължи да се стреми към интензификация и диверсификация на производство и активен маркетинг основно на външния пазар. В световен мащаб продължава насочването на поръчки към производители от Далечния изток.

Причина за това е и принадлежността на много заводи там към водещи европейски компании, които продължават да бъдат предпочитани при избор на производител от фирмите – майки. Това е и причина за намаляване на оборотите с някои от основните клиенти - например Алфа Лавал Аалборг Ниймеген– Холандия, които изцяло прекриха европейския си център за провеждане на тестове на съоръжения и с това прекратиха поръчките си към европейски доставчици, с изключение на единични спот сделки. Възстановяват се нивата на работата с фирма "ЕМКО Уитън" като оборотът през 2018 г е най-висок за последните 8 години сътрудничество.

През 2018 г се заложи на усвояване на новото изделие – ВАНА за фирма Айзенман, Германия и бяха произведени първите 5 бр с размер дължина 17 м, ширина 4 м и височина 4 м. В тази връзка възникна необходимостта от инвестиции в нови машини – абкант преса и оборудване – ръчни инструменти за различни видове обработки.

СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ НА ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ

Справедлива стойност е цената, получена за продажбата на актив или платена за прехвърлянето на пасив в обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценяване.

Концепцията за справедливата стойност предполага реализация на финансовите инструменти чрез продажба. Въпреки това в повечето случаи, особено по отношение на търговските вземания и задължения, както и заемите, Дружеството очаква да реализира тези финансови активи чрез тяхното пълно възстановяване или съответно, уреждане във времето. Затова те са представени по амортизираната им стойност.

Справедливата стойност на паричните средства, краткосрочните вземания и краткосрочните задължения е приблизително равна на тяхната балансова стойност, при условие че падежът им е краткосрочен.

Дългосрочните привлечени средства имат променливи лихвени проценти, базирани на пазарни лихвени проценти и Ръководството счита, че разликата между балансовата и пазарната им стойност не е съществена.

24. Условни задължения

Данъчните власти по всяко време могат да извършват проверки на счетоводните документи и записвания за пет данъчни периода считано от данъчният период следващ годината на издаване на съответните счетоводни документи.

Ръководството на Дружеството няма информация за каквито и да са обстоятелства, които могат да доведат до потенциални данъчни задължения в значителен размер, както и за условни актив пасиви, които следва да се оповестят.

25. Събития настъпили след датата на баланса

Няма събития настъпили след датата на баланса.